Приложение I
Транслитерация основных упражнений

Занятие VI, упражнение II

makṣikā vraṇamicchanti dhanamicchanti pārthivāḥ
nīcāḥ kalahamicchanti śāntimicchanti sādhavaḥ

Занятие VII, упражнение IV

tuṣṭāsmi - varaṃ vṛṇīṣvāśvapate - varametaṃ vṛṇomyaham -
sāvitryuvāca - sābravīt - uttiṣṭhottiṣṭha - kariṣyāmyetadevam -
varaṃ varayasva yathepsītam

Занятие VIII, упражнение IV

śāntimicchanti sādhavaḥ - cakravat parivartante duḥkhāni ca sukhāni ca

Занятие IX, упражнение III

asti pārthivo `śvapatirnāma - nārada uvāca - eko doṣo `sti -
sakṛdaṃśo nipatati - yathā vṛkṣastathā phalam

Занятие X, упражнение IV

prayāge gaṉgā yamunayā saṃgacchate - grāmasya rathyāsu gajā bhrāmyanti -
aśvā āśrāmyanbhumāvapataṃśca - sabhāyāṃ janako `bhāṣata - vidyā parā devatā

Занятие XI

caturaḥ śṛgālaḥ
Часть I

ekasmin vane śṛgālo `vasat - ekadā sa bhojanāya guhāyā bahir āgacchat -
tatra sa ciramabhrāmyat bhojanamakhādac ca - tadaikaḥ siṃhas tatrāgacchat -
sa tasyāṃ prāviśac ca - śṛgālaḥ pratyāgacchat - tatra saḥ siṃhasya pādānāṃ
cihnānyapaśyat - śṛgālo `cintayat - siṃho guhāyāmasti na vā - yadi siṃhas
tatrāsti tadāhamanyatra gacchāmi - yadi siṃho guhāyāṃ nāsti tadāhaṃ guhāyāṃ
praviśāmi - kenopāyena satyamavagacchāmīti

Часть II

śṛgāla upāyamacintayat - śṛgālo guhāyā bahir evātiṣṭhat uccair ākrośac ca - guhe yadāhaṃ
pratyāgacchāmi tadā tvaṃ nityaṃ māmāhvayasi - adya kiṃ tūṣṇīṃ tiṣṭhasi - adya tvaṃ
māṃ kathaṃ nāhvayasi - māmāhvaya anyathā punaranyatra gacchāmi - siṃho `pi
tamākarṇayat - so `bravīt - yadyahaṃ na vadāmi śṛgālo `nyatra gacchati - yadyahaṃ

tamāhvayāmi sa guhāyāṃ praviśati - tadāhaṃ taṃ khādāmi - siṃho `garjat - śṛgālaḥ siṃhasya garjanamākarṇayat tasmāt sthānādadhāvacca - evaṃ sa jīvanamarakṣat.

Занятие XII, упражнение IV

vidyā sarvasya bhūṣaṇam - he bālau sarvadā satyaṃ bhāṣeyāthām - nadīṃ na taret - vaiśyāḥ vāṇijyena pāśupālyena vā varteran - prātaḥ prabodhet naraḥ - satyaṃ vadet - durjanaṃ tyajet - īśvaraṃ pūjayet - śvaśrūrvadhvai na kupyet - devatānāṃ vācyo na bhaveyam.

Занятие XIII, упражнение IV

jalaṃ gireḥ patati - bālo gurave patraṃ likhati - madhunā kṣīreṇa ca tuṣyanti bālāḥ - arayo janānāṃ vasūni haranti - ṛṣiradhunā pāṇinā jalamācāmati - kavayo hariṃ śaṃsanti - vidyāvihīnaḥ paśuḥ - vidyā gurūṇāṃ guruḥ.

Занятие XIV, упражнение IV

vaco nibodha - padmaṃ śriyā vasatiḥ - prayāgaṃ gacchataṃ sukhena ca tatra nivasatam - nivarta gacchasva na te śramo bhavet - ācāryo `nuśāsti - satyaṃ vada - dharmaṃ cara - mātṛdevo bhava - pitṛdevo bhava - ācāryadevo bhava - atithdevo bhava

Занятие XV, упражнение IV

sūryaḥ

prabhāte pūrvadiśāyāṃ sūrya udayaṃ gacchati - prabhāte sūryasya prakāśaḥ komalo bhavati - sūryasya kiraṇāḥ parvatānāṃ śikhareṣu dīvyanti - janāḥ prabhāte sūryaṃ namanti - divase janāḥ sūryasya śobhāṃ paśyanti - madhyāhne sūryasya prakāśaḥ pracaṇḍo bhavati - sāyaṃkāle sūryo `staṃ gacchati - yadā sūryo `staṃ gacchati tadā niśā bhavati - sūryāya namaḥ.

Занятие XVI, упражнение IV

uṣaḥkālaḥ

uṣaḥkālasya mahimānaṃ ko na jānāti - asmin kāle sūrya udeti - pakṣiṣu ulūko manuṣyeṣu ca caurastu taṃ na abhinandati - cakravākaścakravākīṃ sānandam prāpnoti - pakṣiṇaḥ kolāhalaṃ tanvanti - kamalavanaṃ sūryaṃ prāpya ullasati - uṣaḥkāle sarvatra kriyābāhulyaṃ dṛśyate - kṛṣakaḥ kṣetraṃ yāti - āpaṇikaḥ paṇyājiraṃ gacchati - ṛṣiḥ yajñaṃ prārabhate - vāyurmandaṃ vāti.

Занятие XVII, упражнение V

śṛṇu devarṣe - brūhi vistareṇa - varaṃ vṛṇīṣvāśvapate - devatānāṃ yathā vācyo na bhaveyaṃ tathā kuru - ehi sāvitri gaccha tvamanyaṃ varaya śobhane - avighnamastu sāvitryāḥ pradānam - sarveṣāṃ bhadramastu vaḥ -

vidyā dadāti vinayaṃ vinayādyāti pātratām
pātratvāddhanamāpnoti dhanāddharmaṃ tataḥ sukham -

yadi śāstramabhyasyeyaṃ tadā guravastuṣyeyuḥ.

Занятие XVIII, упражнение VI

kiṃ kariṣyasi - kva yāsyāmi - patiṃ drakṣyasi kalyāṇi kṣipram - tvaṃ rātrau kutra gamiṣyasi - ahaṃ tava gṛhaṃ gamiṣyāmi - sa sāyaṃ naiva gamiṣyati - yadā sa gamiṣyati

tadā tvaṃ kiṃ kariṣyasi - yadā tvaṃ śvaḥ tatra gamiṣyasi tadāhamapi tatraiva āgamiṣyāmi - tvaṃ kadā lekhiṣyasi - ahaṃ patramadhunaiva likhāmi - kṛṣṇaḥ mālāṃ kariṣyati - rāmo nirantaraṃ vadiṣyati - tvaṃ sadā kiṃ vadiṣyasi - kṛṣṇo vastraṃ dāsyati - kṛṣṇo vastraṃ neṣyati - kariṣyāmyetadevam - bhuvi kanyā tejasvinī saumya kṣiprameva bhaviṣyati - yadā muniryuṣmānabhibhāṣiṣyate tadā yūyamavadhāsyadhve - yadā nagaraṃ yāsyatha tadā mama gṛhaṃ gamiṣyatha.

Занятие XIX, упражнение IV

rathena jetā gacchatu - netre svasti - śrotāro gurorvacanaistuṣyantu - netāramanusarāmaḥ - he bāla pitaramāpṛcchasva - he svasaḥ pitrorgṛhe tiṣṭheḥ - grāmamadya gacchatamiti mātarau putrāvabhāṣetām - duhitaro mātaraṃ namantu - duhitaraṃ pitarau rakṣetāṃ svasāraṃ bhrātaro mātṝḥ putrāśca rakṣeyuḥ - bhartāraṃ bhartuśca pitaraṃ mātaraṃ ca patnī devāniva pūjayet - jīvane kartāra eva sukhamadhigacchanti - śāstrasya kartre pāṇinaye namaḥ - apradātā pitā vācyaḥ putraśca vācyo māturarakṣitā.

Занятие XX

śrīvināyakaḥ

Часть I

ayaṃ kaḥ - ayaṃ śrīvināyakaḥ - asya pitā kaḥ - asya pitā śrīparameśvaraḥ - asya mātā kā - asya mātā śrīpārvatī - asya bhrātā śrīsubrahmaṇyaḥ - paśya - vināyakasya śarīraṃ narasyeva ānanaṃ gajasyeva ca vartete ato `yaṃ gajānanaḥ iti nāma bhajate - yadyapyasya ānanaṃ gajasyeva vartate tathāpyasya danta eka eva - gajasya tu dvau dantau staḥ - gajasyevāsya mukhe śuṇḍā vidyate.

Часть II

vināyako vighnānāṃ rājā - ato vidyārambhakāle bālāstaṃ namanti - tathā namyamānaḥ sa vighnānapohati - govindaḥ pratidinaṃ vināyakaṃ pūjayati - tena sa nirvighnaṃ sarvāṇi kāryāṇi sādhayati - tvamapi pratyahaṃ vināyakaṃ pūjaya - tavāpi sarvasmin karmaṇyavighnaṃ bhaviṣyati - ata eva sarve `pi -

vakratuṇḍa mahākāya koṭisūryasamaprabha
avighnaṃ kuru me deva sarvakāryeṣu sarvadā - iti prārthayante.

Занятие XXI, упражнение IV

purā mithilāyāṃ janako nāma rājā babhūva - tasya sutā sītā nāma - sā rūpe śīle cānupama babhūva - sā cakre pādābhivādanam - jagāma svapuraṃ nṛpaḥ - nārada uvāca - rājovāca - sāvitryuvāca - saṃtānaṃ paramo dharma ityāhurmāṃ dvijātayaḥ - duṣyanto rājā śakuntalāṃ nābhijajñe.

Занятие XXII, упражнение IV

rājakumārā janakāya dūtān preṣayāmāsuḥ - devī darśayāmāsa taṃ nṛpam - uvāca cainaṃ varadā vacanaṃ pārthivaṃ tadā - prāpteyaṃ devakanyeti saṃmenire janāḥ - tāṃ tu na kaścidvarayāmāsa - bhīmo vivāhaṃ kārayāmāsa damayantyā nalasya ca - sa jagāma svanagaraṃ tatra ca reme saha patnyā - dharmarājaḥ svameva bhavanaṃ yayau.

Занятие XXIII, упражнение IV

pitaraṃ dṛṣṭvā sā cakre pādābhivādanam - āśāṃ nārhasi me hantum - sā haimaṃ rathamāsthāya vanāni jagāma - nārada uvāca -

eka evāsya doṣo hi guṇānākramya tiṣṭhati
sa ca doṣaḥ prayatnena na śakyamativartitum -

mārkaṇḍeya uvāca - evamuktvā samutpatya nāradastridivaṃ gataḥ - śrotumicchāmi sāvitri parāvaram - viṣvāmitraḥ svayaṃvaraṃ draṣṭuṃ mithilāpurīṃ yayau - so `bhigamya priyāṃ bhāryāmuvāca - sarve paurāḥ kālidāsena racitaṃ nāṭakaṃ draṣṭumāgacchan.

Занятие XXIV, упражнение IV

aśvena jalaṃ pīyate - kanyābhyāṃ gītaṃ gīyate - ācāryairdharma upadiśyate - mitraistyajye - ṛṣayo janena vandyante - devo vandyate - īśvareṇa bhūyate - śrūyate bhagavandūtāstavāgacchanti - janairnagaraṃ gamyate - sūryeṇa prakāśyate - chātraiḥ ślokāḥ paṭhyante - saridbhiruhyate - yuṣmābhirudyate -

vidvattvaṃ ca nṛpatvaṃ ca naiva tulyaṃ kadācana
svadeśe pūjyate rājā vidvān sarvatra pūjyate.

Занятие XXV, упражнение IV

parvatasya samīpe vanamāsīt - tasmin vane siṃho `vasat - sa ca divā girau supto rātrau vane paribhraman paśūnabhakṣayat - kadācit prabhūtamāhāraṃ citavānayaṃ siṃho vṛkṣasya chāyāyāṃ nidrayā paribhūtaḥ - bahavo mūṣakā bilād bahirāgatāḥ sānandaṃ siṃhasya śarīre `nṛtyan - tena pīḍitaḥ siṃhaḥ prabuddho `bhavat - mūṣakāṇāmekaḥ siṃhena gṛhītaḥ - tenoktam - bhoḥ prabho tvaṃ paśūnāṃ samrāṭ śrūyase - tava parākrāmo jñātaḥ.

Занятие XXVI, упражнение IV

(продолжение)

ahaṃ kṣudrastvaṃ balavān - ata eva mayi dayāṃ kuru - siṃho mūṣakasya vacanaṃ śrutavāṃstaṃ ca muktavān - tadanantaraṃ nareṇa tasminneva vṛkṣe jālaṃ baddham - tasmiñ jāle patitaḥ sa siṃhaḥ - tenoccai ruditam - taṃ śrutavān mūṣaka āgata uktavān - he prabho - alaṃ bhayena - tasmājjālādahaṃ tvāṃ muñcāmi - sa jālaṃ dantairakṛntat - siṃhenoktam - aho mama mitrasya kṛtajñatā.

Занятие XXVII

vārāṇasīkṣetram

Часть I

santi khalu bhāratavarṣe tatra tatra bahūni tīrthakṣetrāṇi - tatrāpi vārāṇasī purāṇeṣvatiśayena varṇyamānamanuttamaṃ puṇyakṣetram - saiva kāśītyucyate - parsare puṇyasalilā bhāgirathī pravahati - gaṅgāyāstīre nibaddhāḥ sundarāḥ suviśalāśca tīrthaśilāḥ janairākīrṇā upalabhyante.

Часть II

bhāratavarṣasya sarvebhyo deśebhyaḥ striyaḥ puruṣā bālā vṛddhāśca gaṅgāsnānārthaṃ kāśīṃ gacchanti - gatvā ca tatra nadyāṃ snātvā viśvanāthaṃ paśyanti arcanti ca - vārāṇasyeṣā bahubhūmikairatyucchritairmandiraiḥ saṃśobhate - viśeṣataśca nadyāstire supratiṣṭhitā gṛhapaṅktiḥ mahatīṃ śobhāṃ bibharti - nagaramidaṃ purā hāṭakamayaṃ babhūveti śrūyate - idānīṃ tu kevalaṃ śilāmayaṃ dṛśyate - kāśīnagarasya suṣamā nirīkṣaṇīyā.

Занятие XXVIII, упражнение IV

daśarathasya putro nāmnā rāmaḥ - tena vartmanā gaccha - rājovāca - rājā rājānamabravīt - parākramo rājño bhūṣaṇam - vidyā sarvatra pūjyate - vidvāṃso vidvadbhiḥ saha samāgamāya spṛhayanti - vidvadbhireva viduṣāṃ śramo jñāyate - ātmanaḥ putrāṇāṃ karmasu kauśalaṃ praśaṃsati - jagatkarturmahimnāṃ phalaṃ sarvatra dṛśyate - ātmānaṃ viddhi - hemnaḥ saṃlakṣyate hyagnau viśuddhiḥ śyāmikāpi vā.

Занятие XXIX, упражнение IV

he bālā āyuṣmanto bhavata - sa balavānastu - he bhagavan balavantaṃ māṃ kuru - dhīmanto loke yaśasvanto bhavanti - rāmo mūrtimān dharma iva - namo bhagavate vāsudevāya - adhamarṇāḥ sarvatra paravanto bhavanti - bhavantaḥ putraiḥ sahāgacchantviti śrīmato devasyājñā - aśmabhiraśvasya gatiḥ kuṇṭhitā - kevalaṃ rājñā daśarathena vyālīva kaikeyyātmanaḥ sadmani niveśitā - tava jyeṣṭho bhrātā tvad baliyān kintu tvaṃ tasmāt paṭīyān

Занятие XXX, упражнение IV

śrīmanto dhanavantaśca saṃpadyapi sukhaṃ na vindanti - āpadi suhṛdo `smānpālayeyuḥ - śaradi candramaso jyotistejasvi - śaradi kāsucitsaritsu padmāni dṛśyante - tvaṃ jīva śaradaḥ śatam - kāścitsaritaḥ samudreṇa kāścidanyābhiḥ saridbhiḥ saṃgacchante - vidyutā saha megho viyati vartate - kavīnāṃ vākṣu mādhuryamasti - iha jagati putrasyodbhava utsavasya hetuḥ - dṛśadi niṣaṇṇo guruḥ śiṣyāndharmamupādiśat -

manasā niścayaṃ kṛtvā tato vācābhidhīyate
karmaṇā kriyate paścātpramāṇaṃ me manastataḥ

Занятие XXXI, упражнение IV

dinasya pūrvārdhe vṛkṣāṇāṃ chāyā ārambhe gurvyaḥ krameṇa ca kṣayiṇyaḥ parārdhe tu parā laghavaḥ paścācca vṛddhimatyaḥ - catasro vidyāścatuṣṣaṣṭiṃ kalāśca candrāpīḍo `śikṣata - catvāro vedā vidyante `ṣṭādaśa purāṇāni ṣaṭtriṃśatsmṛtaya ṣaḍ darśanānīti viduṣāṃ matam - caturṇāṃ vedānāṃ tu bahavaḥ śākhā vartante - tadyathā ṛgvedasya pañca śākhā yajurvedasya ṣaḍaśītiḥ sāmavedasya saptātharvavedasya naveti sarvāḥ saṃkalayya saptottaraṃ śataṃ śākhānāṃ śrūyate.

Занятие XXXII, упражнение IV

mārkaṇḍeya uvāca
śṛṇu rājankulastrīṇāṃ mahābhāgyaṃ yuddhiṣṭhira
sarvametadyathā prāptaṃ sāvitryā rājakanyayā (1)
āsīnmadreṣu mahātmā rājā paramadhārmikaḥ
brahmaṇyaśca śaraṇyaśca satyasaṃdho jitendriyaḥ (2)
yajvā dānapatirdakṣaḥ paurajānapadapriyaḥ
pārthivo 'śvapatirnāma sarvabhūtahite rataḥ (3)
kṣamāvananapatyaśca satyavānsaṃyatendriyaḥ
atikrāntena vayasā saṃtāpamupajagmivān (4)

Занятие XXXIII, упражнение IV

apatyotpādanārthaṃ ca tīvraṃ niyamamāsthitaḥ

kāle parimitāharo brahmacārī jitendriyaḥ (5)
hutvā śatasahasraṃ sa sāvitryā rājasattamaḥ
ṣaṣṭhe ṣaṣṭhe tadā kāle babhūva mitabhojanaḥ (6)
etena niyamenāsīdvarṣāṇi daśa cāṣṭa ca
pūrṇe tvaṣṭadaśe varṣe sāvitrī tuṣṭimabhyagāt (7)
rūpiṇī tu tadā rājandarśayāmāsa taṃ nṛpam
agnihotrātsamutthāya harṣeṇa mahatānvitā
uvāca cainam varadā vacanaṃ pārthivaṃ tadā (8)

Занятие XXXIV

rāmavivāhaḥ

Часть I

asti ayodhyāyāṃ mahāpratāpī rājā daśarathaḥ - tasya rāmaḥ lakṣmaṇaḥ bharataḥ śatrughnaḥ ca iti catvāraḥ putrāḥ samabhavan - ekadā munirviśvāmitraḥ rāmalakṣmaṇau yajñarakṣārthaṃ ninaya - yajñoparāntaṃ viśvāmitraḥ rāmalakṣmaṇābhyāṃ saha sītāsvayaṃvaraṃ draṣṭuṃ mithilāpurīṃ yayau - mithilādhipatiḥ rājā janakaḥ munerāgamanaṃ śrutvā vinayena sahasā pratyujjagāma - tena janakena dattaṃ pūjārghaṃ pratigṛhya viśvāmitraḥ rajñaḥ daśarathasya kuśalaṃ yajñasya ca nirvighnatāṃ papraccha - tatkuśalaṃ yajñasya samāptiṃ ca śrutvā rājā janakaḥ uvāca dhanyaḥ anugrahītaścāsmi bhavadāgamanena.

Часть II

tataḥ svayaṃvarakarma arabhata - janakaḥ uvāca - he minupuṃgava kṣetraṃ kṛṣataḥ me lāṃgalāt utthitā ekā sutā asti - kṣetraṃ śodhayatā labdhā ataḥ sā sītā iti nāmnā viśrutā - sā idānīṃ svayaṃvarayogyā saṃjātā - vardhamānāṃ tāṃ sītāṃ sarve rājānaḥ atrāgatya varayitum icchanti - varayitumicchatāmapi teṣāṃ kanyāṃ na dadāmi vīryaśulkā sā iti - sarve nṛpatayaḥ vīryaṃ jijñāsavaḥ atra upāgacchan - teṣāṃ purastāt mayā śaivaṃ dhanuḥ upāhṛtam - tasya grahaṇe tolane `pi vā te nṛpā na śekuḥ - tat etat paramabhāsvaraṃ dhanuḥ rāmalakṣmaṇayoḥ cāpi darśayiṣyāmi - rāmo yadi asya āropanaṃ kuryāt ahaṃ sītāṃ tasmai dadyām.

Занятие XXXV, упражнение IV

grīṣmakāle gharmo `ṉgānī glapayati svedaṃ pravartayati tṛṣṇāṃ parivardhayati ca - kṣatriyā yuddhe `rīnmārayanti - kālidāsasya kāvyaṃ māṃ śrāvayeḥ - senayorubhayormadhye rathaṃ sthāpaya me `cyuta - devī rūpiṇī tu tadā rājan darśayāmāsa taṃ nṛpam - yo vāyuṃ vāpayati nadīṃ vāhayati tārāścālayati vṛkṣān rohayati sa saṃsārasya vipatsvadhvānaṃ tvāṃ darśayiṣyati -

durjanena samaṃ sakhyaṃ prītiṃ cāpi na kārayet
uṣṇo dahati cāṉgāraḥ śītaḥ kṛṣṇāyate karam.
lālayetpañca varṣāṇi daśa varṣāṇi tāḍayet
prāpte tu ṣoḍaśe varṣe putraṃ mitravadācaret.

Занятие XXXVI, упражнение IV

kiṃ me ditsasi - putraḥ pitaramanusisīrṣati - hreṣamāṇā aśvāstṛṇaṃ bubhukṣanti - prabhūtavarṣaṇādasyā nadyāḥ kūlaṃ pipatiṣati - brāhmaṇo bubhūṣū rājārṣirviśvāmitra ugraṃ tapaścakre - svayaṃvarakāle sītāṃ lipsavo rāvaṇādayo bahavo rājāno videhāñjagmuḥ - kiṃ tu rudradhanurnamayitumaśaktāḥ sarve bhagnāśā babhūvuḥ - tasyāṃ

sabhāyāmeva duryodhanaṃ gadāghātena jighāṃsurbhīmaseno yudhiṣṭhireṇa nivāritaḥ - sūryavaṃśasaṃbhavānāṃ rājñāṃ yaśo jigāsuḥ kālidāsa āha -

atha śrīmadbhagavadgītā
prathamo `dhyāyaḥ
dhṛtarāṣṭra uvāca
dharmakṣetre kurukṣetre samavetā yuyutsavaḥ
māmakāḥ pāṇḍavāścaiva kimakurvata saṃjaya.

Занятие XXXVII, упражнение IV

nārada uvāca - kva gatābhūtsuteyaṃ te kutaścaivāgatā nṛpa - kiṃ yūyamavocata - punarapi kathayata nāhamavahito `bhūvam - kāśīṃ gantukāmaḥ śrīnagarānniragātpaṇḍitaḥ saha parivāreṇa - idamāmraphalaṃ vrkṣādapaptat - yadi rocate grhītvā svādasva - he gaṅge yadīdṛśebhyaḥ pāpebhyo māmudadīdharastataḥ satyamanāthaśaraṇamasi viṣṇipadapaṅkajodbhavāsi - prātarārabhya pañcasaptatiṃ vṛkṣānasicāma - vatsasya maraṇena tadviṣayakāḥ sarve manorathā me `dhvasan - iyam bālikā duḥkhavārtāṃ śrutvāmuhat - āśvāsayaināmudakena ca siñca - imam grāmamāgacchantau bhavannirdiṣṭe gahane vane nānāpakṣigaṇasamākulaṃ mahāvaṭavṛkṣaṃ tamadarśāva - asminmaṇḍape samāhṛtānbrāhmaṇānahamajagaṇam - pañca śatāni teṣāṃ vartante

Занятие XXXVIII, упражнение IV

idaṃ madhu kiṃ nālikṣaḥ - rucikarametat - kṛṣīvalā bhūmimakṛkṣanparaṃ tvārdrāsu sthite `pi sūrye parjanyo na varṣati - bhoḥ purohita bhavadājñāmanusṛtya baṭave `ham sāvitrīṃ upādikṣam tadadhunānyatkaraṇīyaṃ darśaya - astamayāsīdravistimireṇāvṛtaṃ nabhaḥ - tatkimadyāpi gāṃ nādhukṣata payaḥ - mā vayaṃ bhrātaraḥ parasparaṃ dvikṣāmetyasmākaṃ pitāsannamaraṇo rikthasya samānāṃścaturo bhāgānakarot - kaniṣṭhaṃ putramahamabravaṃ putraka kusumapuraṃ gatvā tatraikasmingṛhe mayā nikṣiptaṃ dhanamāste tadgṛhāṇa - so `gacchat - nivṛtya ca māmabravīttāta bhrātaro me tatrāgatyāsmabhyametaddhanaṃ pitādāditi vadantaḥ sarvameva tadādiṣata -

ekenāpi suvṛkṣeṇa puṣpitena sugandhinā
vāsyate tadvanaṃ sarvaṃ suputreṇa kulaṃ yathā -
ekenāpi kuvṛkṣeṇa koṭarasthitavahninā
dahyate tadvanaṃ sarvaṃ kuputreṇa kulaṃ yathā.

Занятие XXXIX, упражнение IV

asti kasmiṃścidvanoddeśe siṃhaḥ - sa ca sarvānmṛgānavaṣṭabhyābhakṣayat - tato mṛgairmilitvā siṃho vijñāpitaḥ - deva - sarvamṛgocchedaḥ kimarthaṃ kriyate - vayameva sarve pratyahamekaikaṃ sattvamāhārārthaṃ preṣayāmaḥ - tenoktam - evamastviti - tataḥprabhṛti pratidinaṃ taiḥ preṣitamekaikaṃ mṛgaṃ bhakṣayansthitaḥ - atha kadāciddhūrtaśaśakasya vāra āyātaḥ - so `cintayat - mṛto `ham - kiṃ karomi - kva yāsyāmi - yadvā yena jīvāmi tamupāyaṃ cintayāmi - kimaśakyaṃ buddhimatām - ataḥ siṃhamevopāyāntareṇa vyāpādayāmīti.

Занятие XXXX, упражнение IV

tato velātikramaṃ kṛtvā kathaṃcinmandaṃ mandamagacchat - siṃho `pi kṣutpipāsābhibhūtaḥ krodhāduvāca - kutastvaṃ vilambyāgataḥ - so `bravīt - nāhamaparāddhaḥ - pathi siṃhānatareṇa saṃrudhya bhakṣitumupakrāntaḥ - tasmātkathamapi palāyyāgato `smi - siṃha āha - kvāsau durātmā - sa āha - tvaritamāgaccha

svāmin - taṃ darśayāmi - tatastaṃ gṛhītvātīvanirmalajalapūrṇakūpaṃ gataḥ - tatra paśyeti tasya pratibimbaṃ darśayāmāsa - sa cātikopavaśādātmanaḥ pratibimbaṃ dṛṣṭvā siṃhanatarabhrāntyā jale tasyopari nipatya pañcatvamupagataḥ.